

ЗВІТ
про результати відвідування місця несвободи
для виконання функцій національного превентивного механізму

23.02.2023

м. Хмельницький

Для виконання функцій національного превентивного механізму відповідно до Факультативного протоколу до Конвенції проти катувань та інших жорстоких, нелюдських або таких, що принижують гідність, видів поводження та покарання, на підставі ст.ст. 13, 19-1, 22 Закону України «Про Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини» 23 лютого 2023 року групою національного превентивного механізму (далі – НПМ) у складі:

Кізаєвої Оксани Миколаївни, головного спеціаліста Відділу сприяння роботі регіональних представництв Секретаріату Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини (керівник групи НПМ);

Осередчук Ольги Михайлівни, представника громадської організації,
Хруленко Галини Володимирівни, представника громадської організації,

здійснено планове відвідування місця несвободи: Центру соціально-психологічної реабілітації дітей «Подільчак» Хмельницької обласної державної адміністрації (далі – Центр, ЦСПРД, заклад).

Підпорядкування: Хмельницька обласна військова адміністрація. Уповноважений орган управління – Служба у справах дітей Хмельницької обласної військової адміністрації, начальник служби у справах дітей – Тимофіїв Любов Ларіонівна.

Місцезнаходження: вул. Івана Сірка, 5/1, м. Хмельницький, Хмельницька область, 29021.

Керівництво закладу: Гаврішко Вадим Дмитрович – директор Центру соціально-психологічної реабілітації «Подільчак» (на посаді з 17.03.2021 по теперішній час).

Відповідно до Положення про Центр соціально-психологічної реабілітації дітей «Подільчак» (далі - Положення Центру), затвердженого наказом служби у справах дітей Хмельницької обласної державної адміністрації від 17.10.16 № 49 нк, Центр є закладом соціального захисту, створений для тривалого (стаціонарного) або денного перебування дітей віком від 3 до 18 років, які опинилися у складних життєвих обставинах, надання їм комплексної соціальної, психологічної, педагогічної, медичної, правової та інших видів допомоги.

Центр розрахований на 40 місць, на час відвідування в центрі проживало 45 дітей із сімей, які опинились в складних життєвих обставинах, серед яких 2 дитини-сироти та 17 дітей, позбавлених батьківського піклування, 2 – вихованці дошкільного віку, 8 дітей з числа внутрішньо переміщених осіб. В Центрі всі діти перебувають цілодобово.

Територія Центру огорожена та доглянута. На території закладу розташований дитячий майданчик. У підвальному приміщенні закладу облаштоване укриття для безпечного перебування вихованців та персоналу під час повітряної тривоги.

Діти шкільного віку зараховані на навчання до закладу загальної середньої освіти № 19 міста Хмельницького, з яким укладено відповідний договір про організацію навчання.

Згідно із штатним розписом ЦСПРД на 2023 рік передбачено 8 штатних посад педагогічного персоналу: 5 вихователів (1 посада вихователя є вакантною), 2 практичних психолога та вихователь-методист.

Медичний супровід дітей здійснюють лікар-педіатр (0,5 ставки), медичні сестри (3,5 штатні одиниці).

Під час візиту група НПМ провела спілкування з 24 людьми, серед яких 18 – діти, які є вихованцями Центру, та 6 - співробітники закладу, з метою отримання інформації про дотримання прав дітей в діяльності Центру та організації діяльності установи. Скарг на неналежне поводження, застосування жорстоких або таких, що принижують гідність, видів поводження та покарання, від вихованців не надходило.

В закладі забезпечено п'ятиразове харчування, витрати на харчування на одного вихованця закладу на день становлять 128,0 гривень. Приміщення харчоблоку, робочі поверхні та посуд - чисті. Наявне щоденне та перспективне меню.

Попереднє відвідування НПМ було здійснено 28 вересня 2021 року, за результатами якого було виявлено, зокрема, наступні порушення та недоліки:

- порушення права на охорону здоров'я та медичну допомогу (закладом не отримано ліцензію на провадження господарської діяльності з медичної практики; неукомплектованість штатної посади лікаря-педіатра, в зв'язку з чим ліки іноді надавались без відповідних лікарських призначень),

- порушення права на гідні умови проживання (недотримання житлової норми на одного вихованця, неналежне забезпечення виконання питного режиму для дітей, необхідність проведення ремонтних робіт),

- порушення права на приватність (не затоновані вікна в туалетній кімнаті для хлопчиків, відсутня перегородка в душовій кімнаті),

- порушення права на інформацію та ефективні засоби юридичного захисту (відсутні інформаційні стенди на правову тематику з інформацією у доступній для дітей формі, а також скринька для скарг) .

На виконання наданих за результатами попереднього відвідування рекомендацій керівництвом Центру було проведено певну роботу з усунення виявлених недоліків, а саме укомплектована посада лікаря-педіатра; забезпечено питний режим вихованців, усунуто порушення права на приватність (здійснено тонування вікна в туалетній кімнаті, встановлена перегородка в душовій кімнаті); проведена персоналізація одягу вихованців, в Центрі розміщені інформаційні стенди на правову тематику та скринька для скарг.

Водночас під час відвідування Центру групою НППМ були виявлені такі порушення:

1. Порушення права на охорону здоров'я та медичну допомогу (стаття 49 Конституції України).

Закладом досі в порушення пункту 15 статті 7 Закону України «Про ліцензування видів господарської діяльності» від 02.03.2015 № 222-VIII, не отримано ліцензію на провадження господарської діяльності з медичної практики.

На час відвідування в закладі вже працює лікар-педіатр на 0,5 ставки, однак рівень контролю за виконанням лікарських призначень необхідно посилити, оскільки відповідно до наявної в закладі медичної документації відсутні відомості щодо виконання лікарських призначень деяким вихованцям (наприклад, по Муравській Т.А. відсутні відомості щодо виконання лікарського призначення - препарату сонопакс).

За наявності у Центрі дітей з дефектами мовлення у штатному розписі закладу відсутня посада логопеда. Зокрема, не виконуються наявні в медичних картках рекомендації щодо роботи з логопедом Ткач А.О., Прокопчук Т.С., Слотюк Б.І.

2. Порушення права на достатній життєвий рівень, що включає достатнє харчування, одяг, житло (стаття 48 Конституції України»).

Під час відвідування виявлено перенаповнення житлових кімнат для вихованців. В Центрі облаштовані чотири спальні кімнати, в яких на момент відвідування було облаштовано 13, 9, 12 та 11 ліжкомісць. У спальних кімнатах встановлено двоярусні ліжка, не дотримується житлова норма на одного вихованця, що порушує вільний простір дитини. У порушення нормативних вимог (ДСавПіН 5.5.3.052-99) загальна площа кімнат, які розраховані на проживання по 12 вихованців (а на момент відвідування в них проживало 12 та 13 вихованців) складає 32,7 м² та 38,5 м².

Деякі приміщення центру потребують проведення ремонтних робіт (стіни пошкоджені грибком, полущена фарба).

Наявне в закладі укриття, яке відповідно до акту оцінки відноситься до найпростішого укриття, також потребує проведення ремонтних робіт та переобладнання з метою створення належних та безпечних умов для дітей під час перебування в ньому, зокрема укриття має лише 1 вихід, вхідна група облаштована сходами, які не оснащені відповідно до потреб осіб з інвалідністю та маломобільних груп населення (ДБН В.2.2-40:2018 "Будинки і споруди. Інклюзивність будівель і споруд").

В укритті відсутня належна примусова вентиляція, приміщення укриття одночасно використовується для зберігання овочів (картоплі), що створює певні незручності та зменшує площу, яка б могла використовуватись для облаштування додаткових місць для сидіння/сну дітей; необхідним також є створення належних умов для здійснення санітарно-гігієнічних процедур

дітьми під час перебування в укритті за відсутності каналізації та системи водопостачання.

Відповідно до пункту 17.7 наказу Міністерства соціальної політики України № 452 від 30.07.2013 року суб'єкт, що надає соціальну послугу, забезпечує підготовку та облаштування захисних споруд цивільного захисту, підвалів або інших приміщень, придатних для укриття отримувачів соціальної послуги та надавачів соціальної послуги і безпечного перебування в них, перевірку та забезпечення наявності опалення, водопостачання, електроенергії, забезпечення необхідного запасу продуктів харчування, води, лікарських засобів, засобів гігієни, одягу, взуття тощо.

3. Порухення прав осіб з інвалідністю (стаття 9 Конвенції ООН про права осіб з інвалідністю).

Приміщення Центру є недостатньо пристосованими для забезпечення потреб осіб з інвалідністю та маломобільних груп населення у відповідності до Державних будівельних норм В.2.2-40:2018 "Інклюзивність будівель і споруд" (далі – ДБН).

Приміщення Центру не обладнані засобами безпеки, орієнтування, отримання інформації для осіб із порушенням зору. Вхідні групи тих будівель закладу, які облаштовані сходами, не оснащені пандусами, а також попереджувальними контрастними смугами, повністю відсутні тактильні елементи доступності, що порушує вимоги ДБН.

До звіту додаються наступні документи та матеріали:

1. Фотозвіт.

Додаток: на 4 арк.

**Керівник групи НПМ
Головний спеціаліст відділу сприяння
роботі регіональних представництв
Секретаріату Уповноваженого
Верховної Ради України з прав людини**

Оксана КІЗАЄВА

Додаток до звіту

